Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Datum
Mei 2025

Onze referentie
51428976

verslag

Overleg vertegenwoordigers Ring 2 met de Inspectie van het Onderwijs

Vergaderdatum en -tijd	19 maart 2025, 13:00u - 15:00u
Vergaderplaats	Utrecht, Vergadercentrum Vredenburg
Aanwezig	Connect Groen, ISBO, NJPV, Sectorraad Praktijkonderwijs, Siméa, VBSO/VGS, Vereniging van Vrijescholen, Verus, VOO, VOS/ABB, Inspectie van het Onderwijs

Agendapunten

1. Opening en mededelingen
De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

De VBSO vertegenwoordigt mede de VGS in dit overleg.

De Vereniging van Vrijescholen vertegenwoordigt mede de NDV en de NMV in dit overleg.

Er zijn desgevraagd geen aanvullingen of wijzigingen op de agenda.

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) benoemt dat het onderwerp toelatingscriteria op een later moment opnieuw wordt geagendeerd. Naast het opstellen van de criteria zal de inspectie ook een proces maken voor hoe wordt omgegaan met verzoeken tot toelating, ook zodat dit transparant is voor de Ringen.
De Sectorraad Praktijkonderwijs vraagt of dit proces nog van invloed is op de criteria. De inspectie antwoordt dat dit niet het geval is, het gaat om het proces daarna.

1a. Verslag Ringen 1 en 2 van 16 oktober 2024
VBSO/VGS heeft een aantal vragen naar aanleiding van het verslag:
- Is er al duidelijkheid over de samenwerking tussen de Inspectie van het Onderwijs en de Nederlandse Arbeidsinspectie in het kader van de RI&E (risico-inventarisatie en -evaluatie)? De inspectie zegt toe dit uit te zoeken en komt er in het volgende overleg op terug.
- In het vorige overleg werd een aparte bijeenkomst toegezegd over de onderzoeksprogrammering 2026. Wat is de status hiervan? De inspectie licht toe dat dit werd geopperd omdat het ritme van de Ringen niet aansluit bij het opstellen van de onderzoeksprogrammering. De inspectie komt hier in het volgende overleg op terug.

- Een tekstuele wijziging: bovenaan het verslag van Ring 2 staat Ring 1. De secretaris zal dit aanpassen.

Er zijn geen verdere wijzigingen op of opmerkingen over het verslag. Het verslag is daarmee vastgesteld.

Verus benoemt dat hun vertegenwoordiger in eerdere Ringen-overleggen meerdere keren heeft benoemd dat de inspectie in hun beleving harder en dieper wil ingrijpen en in rapporten is ook de achteruitgang van kwaliteit te zien. Zou daarom niet een keer fundamenteel het gesprek moeten worden gevoerd over onderwijs? De voorzitter geeft aan dat dit aan de orde komt in het informele gedeelte van de Ringen deze middag.

1b. Jaarkalender Ringen schooljaar 2024-2025
De voorzitter merkt op dat het Ringen-overleg in mei 2025 geheel formeel is. Ook wordt in mei teruggeblikt op de pilot dit schooljaar waarbij de Ringen zijn gesplitst in een formeel en informeel gedeelte.
In mei zal ook de invulling van de oktober-vergadering worden besproken.

VBSO/VGS vraagt of het klopt dat er de volgende keer dan al wordt geëvalueerd. De voorzitter bevestigt dit, ook is het de bedoeling om te bespreken hoe de Ringen zelf punten kunnen aandragen.

VOS/ABB vraagt of het klopt dat als Ringen-deelnemers een onderwerp voorbereiden dit voor beide Ringen is (1 en 2), dus parallel? De inspectie bevestigt dit. VOS/ABB geeft daarop als suggestie om in het informele gedeelte af te wisselen qua inhoud. De inspectie geeft daarop aan dit niet logisch te vinden en de onderwerpen voor beide Ringen graag gelijk te willen houden.

1c. Actualiteiten
De inspectie heeft geen bespreekpunten bij dit agendapunt. Ook de Ringen-deelnemers hebben geen bespreekpunten.

2. Actualisatie onderzoekskaders 2025
De inspectie informeert de Ringen-deelnemers aan de hand van een korte presentatie over de actualisatie van de onderzoekskaders 2025. Het gaat om de stand van zaken en de vervolgplanning. Belangrijke data zijn in ieder geval:
- Digitaal vragenuurtje op 16 mei;
- Consensusoverleg in het Ringenoverleg op 21 mei.
In juni volgt dan het vaststellen van het Wijzigingsbesluit door de minister, waarna begin juli de geactualiseerde versies worden gepubliceerd.

Naar aanleiding van een verzoek uit Ring 1 zal het digitale vragenuurtje op 16 mei in de ochtend worden georganiseerd.

VBSO/VGS merkt op dat er weinig tijd zit tussen het vragenuurtje en de Ringen op 21 mei. De inspectie licht toe dat dit te maken heeft met de interne planning en

de feestdagen in deze periode, het is helaas niet mogelijk om dit anders te plannen.
VBSO/VGS vraagt vervolgens of het verslag van het vragenuurtje ook bij de stukken van de Ringen komt. De inspectie zegt toe het verslag van het vragenuurtje nog diezelfde dag (16 mei) te zullen verspreiden.

Connect Groen vraagt wanneer de stukken voor het vragenuurtje verspreid worden. De inspectie antwoordt dat deze ongeveer anderhalve week van tevoren worden verspreid.

Vervolgens komt het Overzicht te verwerken punten Onderzoekskaders 2025 aan de orde.

De VOO benoemt dat de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel niet in het schoolplan, maar in de schoolgids wordt opgenomen. De inspectie zegt toe dit uit te zoeken en zo nodig aan te passen.

VBSO/VGS merkt op dat de nieuwe wet rond de VOG aanvullend onderwijs een behoorlijke lastenverzwaring betekent en vraagt of dit wel handig is. De inspectie licht toe dat deze wet per 1 augustus 2025 in werking treedt. Voor het reguliere personeel geldt dit al. Zoals het er nu naar uitziet zal de inspectie dit via een procesvraag bij de besturen uitvragen, bijvoorbeeld via een tabel. VBSO/VGS brengt in dat het zorgt voor een grote hoop extra administratieve lasten. De inspectie geeft aan dat dit wel is meegenomen in de overwegingen (bij het maken van de wetgeving) maar dat men het belang groot genoeg vond om het toch in de wet op te nemen.

De NJPV sluit zich aan bij de opmerking dat dit een behoorlijke verzwaring is. Ook zijn er nog vragen over juridische aspecten. Wat als iemand van een andere organisatie de school in komt, wie is dan verantwoordelijk? De inspectie licht toe dat het bestuur van de school verantwoordelijk is voor de aanwezigheid van een VOG. Aan de praktijk kan de inspectie weinig doen, al heeft zij begrip voor het punt van de lastenverzwaring en de vragen. De Vereniging van Vrijescholen beaamt dat deze wetgeving in de praktijk waarschijnlijk veel vragen zal oproepen.

Verus vraagt naar het Besluit uitbreiding monitor funderend onderwijs; klopt het dat dit nog aanhangig is bij de Raad van State? De inspectie licht toe dat dit besluit in het onderzoekskader niet voor aanpassingen zorgt; instellingen dienen zich te houden aan de geldende wet- en regelgeving.

Verus vraagt naar de standaard OP0 (OP: onderwijsproces). De vraag is wat dit doet met het besliskader.
De inspectie geeft een toelichting onder embargo, aangezien de besluitvorming nog moet worden afgerond. De standaard OP0 gaat met name over het aanbod van de basisvaardigheden op scholen. Er is in de nummering gekozen voor 0 omdat anders de nummering van het gehele kader teveel moest worden aangepast.

De standaarden in het kader hebben verschillende gewichten; reguliere of kernstandaard. De inspectie heeft tot nu toe geen oordelen gegeven op de standaard OP0. Wel zijn er herstelopdrachten gegeven en heeft de inspectie bijgehouden wat er gebeurt. Het voornemen is nu om OP0 het komende schooljaar niet als kernstandaard te zien maar als reguliere standaard. Zo blijft er ook een balans bestaan in samenhang met de andere standaarden. Herstelopdrachten kunnen wel gegeven worden. Dit is ook te zien bij het onderdeel burgerschap: daarop ziet de inspectie zo'n hoog aandeel herstelopdrachten dat hier niet alleen toezicht op moet worden ingezet maar er ook andere dingen nodig zijn. De inspectie roept OCW en het veld dan ook op om dit op pakken en erin te investeren. Toezicht alleen lost niet alles op.
Verder wordt ook nagedacht over de plek die dit in het kader 2027 moet krijgen. De inspectie benoemt tot slot dat een onvoldoende op de standaard OP0 in het zojuist genoemde voornemen ook niet doorslaggevend is voor het oordeel Zeer zwak.

De inspectie meldt vervolgens dat in het hele kader het vierjaarlijks onderzoek (4JO) wordt genoemd, dit wordt echter soms ook anders ingevuld. Er komt daarom een voetnoot waarin staat dat '4JO' ook kan worden gelezen als 'bestuursonderzoek'. Ook in brieven etc. wordt dit aangepast.

Verus vraagt of periodiek wel vierjaarlijks blijft. De inspectie geeft aan nu bezig te zijn met dit onderwerp, ook om te bezien hoe zij aan de wettelijke verplichting kan voldoen.

3. Staat van het Onderwijs
De inspectie informeert de Ringen-deelnemers aan de hand van een korte presentatie over de Staat van het Onderwijs 2025 die wordt aangeboden op 16 april. De presentatie bestaat uit twee onderdelen:

- Terugblik informele deel ringen oktober 2024
- Proces rondom publicatie

In het vorige Ringenoverleg is het informele gedeelte gebruikt voor een gesprek over de communicatie rondom de Staat van het Onderwijs. Vanuit de Ringen-deelnemers zijn toen een aantal aanbevelingen meegegeven aan de inspectie. De inspectie licht toe hoe zij deze aanbevelingen heeft meegenomen dit jaar. Zo wordt nog meer podium gegeven aan de praktijk, o.a. via het online magazine. Ook komt er een persbijeenkomst waarbij ook een vertegenwoordiging uit het onderwijsveld wordt uitgenodigd. Op het congres op 16 april zal ten slotte ook meer ruimte zijn voor interactie met elkaar, bijvoorbeeld over inclusief onderwijs. Op die manier probeert de inspectie de balans te verbeteren.
Verder was in het informeel overleg ook de oproep: blijf wel agenderen. Dat blijft de inspectie ook doen, maar daarin kan wel iets worden gedaan aan de toon. De hoop is dat dit voor de deelnemers ook merkbaar was in de focusgroepen die zijn georganiseerd en ook in de aankomende embargogesprekken.

Tot slot meldt de inspectie dat er aan de Staat van het Onderwijs ook een reflectiehoofdstuk is toegevoegd, waarin de inspectie reflecteert op de rol als toezichthouder.
Ter afsluiting van de presentatie licht de inspectie toe hoe het proces tot aan de publicatie eruit ziet.

Verus vraagt wie de embargopartners zijn. De inspectie geeft aan dat dit in ieder geval alle Ringen-deelnemers zijn. De overige Ringen-deelnemers geven aan een uitnodiging te hebben ontvangen voor de embargo-gesprekken. Verus zal intern navraag doen hierover.

De NJPV meldt dat de traditionele vernieuwingsscholen in samenwerking met het lectoraat van Hogeschool Saxion ook een Staat zullen uitbrengen rond 16 april. Het doel hiervan is om te laten zien wat er goed gaat, tevens is het een eigen reflectie-instrument.
De Sectorraad Praktijkonderwijs geeft aan dat ook zij een eigen Staat van het Praktijkonderwijs hebben gemaakt die ook uitkomt op 16 april. De inspectie merkt op dat het mooi is om te zien dat de Staat van het Onderwijs ook anderen inspireert.

VOS/SBB benoemt dat deze week de Week van Openbare Scholen is. Hier is geen Staat voor uitgebracht maar er is wel onderzoek gedaan naar hoe het ervoor staat met het openbaar toegankelijk onderwijs. Dit is te vinden op de website onderwijs.nu.

VBSO/VGS geeft aan het mooi te vinden dat de inspectie nu meer balans probeert te vinden. Eerder is ook gesproken over de frequentie van de Staat van het Onderwijs, of een jaarlijkse frequentie wel de juiste is. De inspectie licht toe dat dit voor deze editie niet is meegenomen maar dat intern hierover wel het gesprek wordt gevoerd. Er wordt nagedacht over scenario's. VBSO/VGS biedt aan hierover graag mee te denken.

De Sectorraad Praktijkonderwijs brengt het persmoment in bespreking. In de focusgroepen is aan de inspectie meegegeven om te zoeken naar de balans in de boodschap naar buiten toe, zeker ook voor mbo. Hoeveel nuance zit hierin? De inspectie licht toe dat het niet alleen gaat om balans maar ook om duiding, dus 'wat betekent het nu wel en wat betekent het nu niet'? De inspectie is zich hier zeker van bewust in de communicatie-uitingen. Er zitten veel dilemma's onder; recht willen doen aan wat er wordt gezien en wat dit betekent. Daar is de inspectie zich zeker van bewust. Over de pers heeft de inspectie geen regie maar de inspectie heeft wel haar eigen woorden. De Sectorraad Praktijkonderwijs geeft aan het fijn te vinden dat de nuance rond mbo wordt meegenomen.

VBSO/VGS vraagt of de persbijeenkomst er elk jaar al was. De inspectie antwoordt dat dit nieuw is dit jaar. VBSO/VGS vraagt vervolgens of zij tot 16 april moeten wachten met hun uiting in reactie op de Staat van het Onderwijs, waarop

de inspectie aangeeft dat de Staat van het Onderwijs onder embargo is tot 16 april.
De inspectie licht tot slot toe dat de persbijeenkomst ook is bedoeld voor duiding en balans en voor wat de professionals zelf zeggen. De pers kan dan ook met hen in gesprek. De hoop is dat dit bijdraagt aan het landen van de inhoud.

De voorzitter benoemt dat in de Ringen van 21 mei ook gelegenheid is om terug te blikken op de Staat van het Onderwijs.

VBSO/VGS geeft aan het prettig te vinden om op deze manier een terugkoppeling te krijgen van het informele gedeelte van de Ringen. De voorzitter merkt op dat kwalitatief goed onderwijs ook een gezamenlijke opgave is. De inspectie vult aan dat dit mede de aanleiding was voor het gesprek. In de Tweede Kamer leeft soms ook het idee dat de inspectie meer moet doen, vaker en strenger. Dat komt ook doordat er qua gevoel een gat is bij die onvoldoende scholen. Het helpt als het veld zegt: wij zetten een stap naar voren en pakken dit op. Dit zou ook voor ontspanning kunnen zorgen. De voorzitter merkt op dat eerder vanuit Ring 2 ook juist de opmerking kwam dat men niet wil dat de inspectie dit doet.
Verus geeft tot slot nog een tip mee voor de communicatie: licht een keer een 'goed slecht voorbeeld' uit, dus hoe een school omgaat met een onvoldoende.

De voorzitter sluit het agendapunt af.

4. Rondvraag en sluiting
Verus geeft aan dat zij van hun leden vragen krijgen over de standaard BKA2 (BKA: Besturing, kwaliteitszorg en ambitie), zij missen een Algemene Maatregel van Bestuur. Gezien de beperkte tijd wordt afgesproken dat dit bilateraal wordt afgehandeld.

VBSO/VGS refereert aan de eerdere opmerking van de inspectie over OP0 en de datum 21 mei, wat wordt hiermee bedoeld? De inspectie licht toe dat op 21 mei in de Ringen het consensusoverleg wordt gevoerd. Er kan wel gereageerd worden op de tekst die nu voorligt. VBSO/VGS vraagt vervolgens naar de herstelopdrachten. De inspectie licht toe dat de wijze waarop deze worden gegeven niet verandert; ook als één van de drie elementen van de standaard onvoldoende is kan daarvoor een herstelopdracht worden gegeven.

De voorzitter sluit het formele gedeelte van de vergadering af.

Actiepunten

Omschrijving	*Actiehouder*
Uitzoeken status afspraken met de Nederlandse Arbeidsinspectie.	Inspectie van het Onderwijs

Uitzoeken status aparte bijeenkomst onderzoeksprogrammering 2026.	Inspectie van het Onderwijs
Tekstuele wijziging verslag Ring 2 van 16 oktober 2024.	Inspectie van het Onderwijs
Vraag Verus over BKA2 en Algemene Maatregel van Bestuur.	Verus, Inspectie van het Onderwijs